

Factsheet

Afschaffing terminaliteitsverklaring

In de meeste situaties is het niet meer nodig om een terminaliteitsverklaring te gebruiken. Dat hebben verschillende partijen* uit de zorg en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) afgesproken.

Wat verandert er voor...

... de wijkverpleegkundige:

De wijkverpleegkundige hoeft niet aan de behandelend arts om een terminaliteitsverklaring te vragen. De wijkverpleegkundige legt wel de onderbouwing van intensievere zorginzet tijdens de laatste levensfase vast in het zorgdossier.

... de behandelend arts:

De behandelend arts hoeft niet meer een aparte terminaliteitsverklaring in te vullen.

... de hospicevoorziening:

De hospicevoorziening hoeft niet meer te vragen naar een terminaliteitsverklaring.

De verantwoordelijke coördinator in het hospice zal wel vanuit zijn/haar professionaliteit, in samenspraak met andere zorgverleners, bepalen of een patiënt opgenomen kan worden.

In het zorgdossier wordt wel vastgelegd of de laatste levensfase is aangebroken en wat de levensverwachting is.

... het verpleeghuis:

Het is niet nodig om een aparte terminaliteitsverklaring op te stellen. Het is wel nodig om onderbouwing van de extra zorginzet en een inschatting

van de levensverwachting vast te leggen in het zorgleefplan.

Uitzonderingen

Voor zowel Zvw-PGB als Wlz-PGB is wel een terminaliteitsverklaring nog nodig. Er wordt nog onderzocht of dit ook kan worden afgeschaft.

Onduidelijkheden in de praktijk?

Vraagt iemand toch nog om een terminaliteitsverklaring? Laat deze dan de volgende berichten zien:

1. <https://www.ordz.nl/actueel/nieuws/2019/11/05/palliatieve-zorg-terminaliteitsverklaring-in-meeste-situaties-niet-meer-nodig>
2. <https://www.zn.nl/338067458/Nieuwsbericht?newsitemid=4153638912>

Komen jullie er samen toch niet uit? Doe dan een melding bij het Praktijkteam palliatieve zorg van VWS:

E-mail: meldpunt@juisteloket.nl

Telefoon: 030 789 78 78

Je krijgt binnen drie werkdagen antwoord op je e-mail. Spoedeisende vragen worden dezelfde werkdag of uiterlijk de volgende werkdag behandeld.

*Betrokken partijen

Associatie Hospicezorg Nederland (AHZN), Artsenfederatie KNMG, Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN), Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ), Zorginstituut Nederland (ZIN) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN).

Achtergrond

De terminaliteitsverklaring gaf aan dat de levensverwachting van de patiënt niet langer dan ongeveer drie maanden is. De verklaring zorgde voor veel onvrede onder patiënten en zorgprofessionals, omdat deze patiëntonvriendelijk was en voor onnodige administratie zorgde. Deze verklaring moest altijd door de behandelend arts worden ingevuld en afgegeven, zodat op basis daarvan inzet van meer zorg kon worden verantwoord.

Meer info?

Meer informatie over de bekostiging van palliatieve zorg is te vinden in de handreiking financiering palliatieve zorg op Palliaweb:

<https://www.palliaweb.nl/projecten/handreiking-financiering-palliatieve-zorg>

PZNL

De coöperatie Palliatieve Zorg Nederland (PZNL) is opgericht met als doel om organisatie in de palliatieve zorg te verbinden, samenwerking binnen de palliatieve zorg te bevorderen, zorgdomeinen beter op elkaar te laten aansluiten en de kwaliteit van palliatieve zorg constant te verbeteren. Alles in het belang van de patiënt en diens naasten. De huidige leden van PZNL zijn, Fibula, INKL en Stichting PaTz.

Fibula

Stichting Fibula is de landelijke organisatie van de Netwerken Palliatieve Zorg. Fibula zet zich in voor interdisciplinaire samenwerking in de Netwerken Palliatieve Zorg.

IKNL

IKNL is een onafhankelijk kennis- en kwaliteitsinstituut voor de oncologische en palliatieve zorg. IKNL doet onderzoek, faciliteert regionale samenwerking en ondersteunt kwaliteitsverbetering in de praktijk.

Stichting PaTz

PaTz staat voor palliatieve thuiszorg. Het is een methodiek om de samenwerking en deskundigheid rond de palliatieve zorg thuis te verbeteren. In PaTz-groepen werken huisartsen, wijkverpleegkundigen en inhoudelijk verpleegkundigen palliatieve zorg nauw samen en komen elke twee maanden bij elkaar. Door vroegtijdig patiënten in de laatste levensfase in beeld te brengen en te anticiperen op hun wensen en zorgbehoeften, neemt de kwaliteit in de palliatieve thuiszorg toe. Om landelijke implementatie van PaTz mogelijk te maken is eind 2012 Stichting PaTz opgericht.